

Meer maatwerk in lidmaatschapsvormen?

District Leden Commissie
oktober 2021

Inleiding

We zagen de samenleving en daarmee de klassieke "rotaryvijver" veranderen: meer ZZP'rs, meer tweeverdieners met een gezin en bovenal voor iedereen: minder tijd. Het lidmaatschap kan voor (jonge)buitenstaanders ook als star en kostbaar worden ervaren. Zo wordt dan ook scherper afgewogen of een Rotarylidmaatschap iets toevoegt aan een zinvol maar vooral druk leven. Als mogelijke oplossing daarvoor wordt, zonder de beginselen te kort te doen, gezocht naar meer maatwerk voor leden en flexibilisering van de organisatie zoals we die nu kennen.

Rotary International(RI) geeft daarbij zeer veel ruimte. In de statuten is bijvoorbeeld voorzien dat men in het huishoudelijk reglement allerlei lidmaatschapstypes kan definiëren op voorwaarde dat vastgehouden wordt aan slechts twee categorieën: actieve leden en ereleden. Actieve leden dragen af aan RI, hebben stemrecht en kunnen functies invullen in tegenstelling tot ereleden die geen contributie betalen, geen stemrecht hebben en geen functies kunnen uitvoeren.

Zeker nu de maatschappelijke veranderingen snel gaan is het raadzaam dat een club regelmatig aan introspectie doet en naast de pluspunten ook de minpunten uit oogpunt van toekomstbestendigheid benoemt en ter hand neemt. Deze notitie bevat dan ook informatie en overpeinzingen die er wellicht toe kunnen bijdragen hobbels weg te nemen voor potentiële leden op weg naar het lidmaatschap en (oud)leden weer/meer aan de club te binden.

Er volgt nu een aantal mogelijkheden en overwegingen. Nogmaals, zonder de beginselen te kort te doen en met blijvende aandacht voor kwaliteitskenmerken als aansprekende projecten, een goed programma en goed fellowship. De volgorde is willekeurig en kunstmatig, want zij staan slechts voor een klein gedeelte los van elkaar.

De DLC inventariseert in de komende jaren weer graag de ervaringen met deze vormen van maatwerk en haar effecten op de club.

A: Mogelijkheden voor de gehele club

B: Mogelijkheden door maatwerk en flexibiliteit binnen een lidmaatschap

C: Financiële mogelijkheden

De mogelijkheden

A: Mogelijkheden voor de gehele club:

- 1) De frequentie van de bijeenkomsten kan worden verlaagd. De ondergrens daarbij is echter twee per maand.
- 2) Het tijdstip van de bijeenkomst kan worden veranderd en beter passend gemaakt bij jonge gezinnen. Ook kunnen de tijdstippen wisselen: afwisselend vroeg in de avond met diner en later in de avond zonder.
- 3) De bijeenkomsten worden facultatief of niet met een maaltijd aangevuld.
- 4) De bijeenkomsten zijn/blijven grotendeels digitaal (e-club).
- 5) Er wordt een gedefinieerd recht op een sabbatical afgesproken.
- 6) De attendance wordt niet strak gevolgd, betrokkenheid wordt wel gevraagd (zie verder volgend hoofdstuk).

B: Mogelijkheden door maatwerk en flexibiliteit binnen een lidmaatschap:

- 1) Partieel lidmaatschap. De absolute attendance-plicht verschilt met die van het fulltime lidmaatschap: tevoren is een lager aantal te bezoeken bijeenkomsten afgesproken, het lid bepaalt echter zelf wanneer. Aanvullend wordt per club bepaald welke specifieke bijeenkomsten/activiteiten wel gevolgd worden.
De overige rechten en plichten zijn identiek; dus ook wat betreft het stemrecht, de sociale events en het bekleden van functies. Verder leert de ervaring dat maximaal 40% partieel lidmaatschap in een club goed past uit oogpunt van kwetsbaarheid van de club.
- 2) Partnerlidmaatschap. Variatie op partieel lidmaatschap in die zin dat het om twee partners gaat die beiden volwaardig actief lid zijn maar afwisselend aanwezig. Ook hier met dezelfde rechten als bovengenoemd. Het lidmaatschapsbedrag bestaat bv uit de vaste contributie en 50/60/70% van de dinerkosten. Ook hier wordt per club bepaald welke specifieke bijeenkomsten/activiteiten wel gevolgd worden.
- 3) Duo-lidmaatschap. Hierbij vullen twee personen één actief lidmaatschap in. Hiervoor dienen meer afspraken te worden gemaakt: wat te doen als een van de twee leden opzegt, het stemrecht, afdracht contributie, bekleden van functies binnen de club etc.
- 4) Bedrijfslidmaatschap/familielidmaatschap. Bijvoorbeeld twee vennoten van een bedrijf. Zie voor rechten: Partnerlidmaatschap.
- 5) Projectlidmaatschap.

Deze vormen van het lidmaatschap laten overigens onverlet dat bij de invulling daarvan de gewone toelatingsprocedure blijft gehandhaafd.

Tot slot: Het erelidmaatschap is strikt genomen de waardering wegens uitzonderlijke verdiensten voor de club, de organisatie of de maatschappij.

C: Financiële mogelijkheden:

- 1) Een club kan (een deel van) het bestuur machtigen in voorkomende gevallen de contributie voor een lid aan te passen.
- 2) Clubs kunnen een lagere contributie vragen van jongere leden, bv jonger dan 35 jaar. De afdracht aan RI blijft echter gelijk.
- 3) Het principe "wie eet betaalt": de maaltijden worden buiten de contributie gelaten.
- 4) De frequentie van de bijeenkomsten kan omlaag.
- 5) Door een hybride vorm van samenkomsten: deels live en deels virtueel.
- 6) Het partiële/partner/bedrijfs-lidmaatschap reduceert de maaltijdkosten voor het betreffende lid. (bv 50% attendance-plicht en 70% van de maaltijdkosten omdat men bij een dergelijk lidmaatschap naar verhouding vaker aanwezig is).
- 7) Door de bijeenkomsten te laten eindigen met een facultatieve maaltijd in plaats van te laten beginnen, is er geen maaltijdverplichting.

Overwegingen over de kernwaarde Fellowship.

Bovenstaande veranderingen kunnen invloed hebben op de fellowship. Wellicht is het beter om "de" weg te laten, want fellowship is een individuele ervaring. Wil men een verandering invoeren dan is het verstandig om de veronderstelde invloed van de verandering op fellowship uitvoerig te bespreken. Het is raadzaam om daarbij te bedenken dat met name afgelopen jaar clubs veel ervaring hebben opgedaan met andere vormen van communicatie. Verder zal helder zijn dat bindende programma-elementen als levens-/beroepsberichten alsmede gezamenlijke acties bijdragen aan de fellowship.

En tot slot:

Verandering vraagt om zorgvuldige voorbereiding en het creëren van draagvlak. Het overgrote deel van de leden dient achter de experimenten met nieuwe mogelijkheden te staan en er is over de voor- en nadelen gesproken. Verder zal een tussentijdse- en geplande eindevaluatie voldoende input geven aan het draagvlak.